

POWIATOWY URZĄD PRACY W CIESZYNIE
Plac Wolności 6, 43-400 Cieszyn
tel./fax (33) 851-49-91
e-mail: poczta@pup.cieszyn.pl
<http://cieszyn.praca.gov.pl/>

RYNEK PRACY W ROKU 2020 ZAŁOŻENIA NA ROK 2021 ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ URZĄD PRACY

*Realizacja zadań samorządu powiatu przez Zarząd Powiatu
i Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wynikających
z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku
o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
(tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 1409 z późn. zm.)*

Cieszyn, kwiecień 2021r.

Informacja na temat sytuacji na rynku pracy w powiecie cieszyńskim w 2020 roku

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	4
1. Ogólna sytuacja na lokalnym rynku pracy	5
1.1. Analiza stopy bezrobocia	5
2. Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych	7
2.1. Osoby bezrobotne zarejestrowane według płci	7
2.2. Osoby bezrobotne zarejestrowane według wieku	8
2.3. Osoby bezrobotne według wykształcenia	8
2.4. Osoby bezrobotne zarejestrowane według miejsca zamieszkania	9
2.5. Osoby bezrobotne z uwzględnieniem czasu pozostawania bez pracy	10
2.6. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy według zawodów	11
2.7. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	11
2.8. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z niepełnosprawnością	12
2.9. Fluktuacja bezrobotnych	14
2.10. Wyłączenia z rejestru osób bezrobotnych według przyczyn w 2020 roku	15
3. Potrzeby zatrudnieniowe pracodawców	16
3.1. Oferty pracy	16
4. Barometr zawodów	17
5. Zatrudnianie cudzoziemców	18
6. Obsługa klientów w zakresie postępowania administracyjnego	19
6.1. Udzielanie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	20
7. Aktywizacja zawodowa	20
7.1. Pośrednictwo pracy	20
7.2. Pośrednictwo zewnętrzne	21
7.3. Indywidualny Plan Działania	21
7.4. Giełdy pracy	22
7.5. Zwolnienia grupowe	22
7.6. Outplacement	22
8. Poradnictwo zawodowe	22
8.1. Poradnictwo zawodowe w formie grupowej	23
8.2. Poradnictwo zawodowe w formie indywidualnej	23
8.3. Programy wspierające rozwój zawodowy	23
9. Rozwój zawodowy	24
9.1. Szkolenia	24
9.2. Szkolenia indywidualne	24

9.3. Szkolenia grupowe	25
9.4. Bony szkoleniowe	25
9.5. Studia podyplomowe	25
9.6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	26
9.7. Staże	26
9.8. Dodatki aktywizacyjne	26
10. Instrumenty rynku pracy wspierające tworzenie nowych miejsc pracy	27
10.1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	27
10.2. Bon na zasiedlenie	27
10.3. Bon zatrudnieniowy	27
10.4. Roboty publiczne	27
10.5. Prace społecznie użyteczne	27
10.6. Prace interwencyjne	28
10.7. Doposażenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej	28
11. Programy rynku pracy oraz projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w 2020 roku	29
11.1. Projekty systemowe realizowane w 2020 roku	29
11.2. Działania aktywizacyjne w ramach środków rezerwy Funduszu Pracy przyznanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	30
11.3. Program specjalny „Zmotywowani do pracy”	30
12. Tarcza Antykryzysowa	31
13. Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie	35
14. Kadra i organizacja Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie w czasie realizacji Tarczy Antykryzysowej	38
15. Założenia na rok 2021	39
16. Podsumowanie	40
17. Spis tabel	42
18. Spis wykresów	42

Wstęp

Przedstawiony materiał obejmuje, zgodnie z planem pracy Rady Powiatu oraz Komisji Budżetu i Finansów na 2021 rok informację pn. „Rynek pracy w 2020 roku, założenia na rok 2021. Zadania realizowane przez urząd pracy”.

Materiał stanowi analizę zeszłorocznej sytuacji na lokalnym rynku pracy z uwzględnieniem danych statystycznych oraz co ważne, ilości środków finansowych, które stanowią dla powiatu cieszyńskiego wkład ekonomiczny. Od połowy marca 2020 roku rzeczywistość rynku pracy uległa niespotykanej dotąd zmianie, gdyż wprowadzane kolejne ograniczenia w funkcjonowaniu firm i przemieszczaniu zatrzymywały gospodarkę i mobilność zawodową.

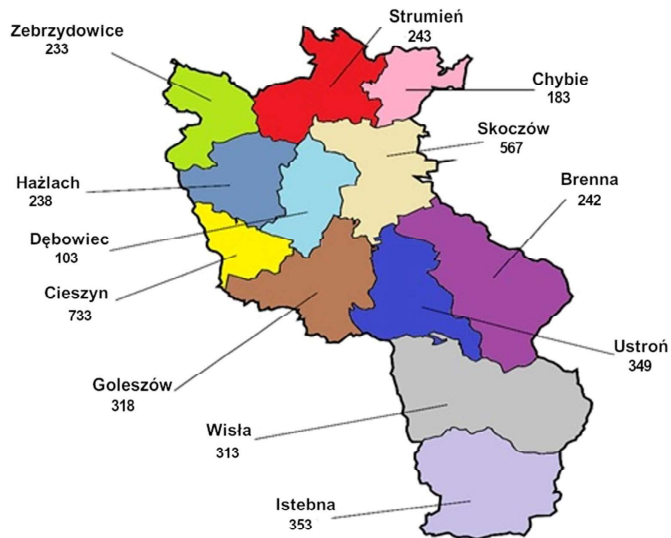
Materiał przedstawia różnorodne działania realizowane w 2020 roku w powiecie cieszyńskim oraz założenia i plany na rok 2021. Uwzględnia zadania realizowane dotychczas przez urząd pracy, ale także od kwietnia 2020 roku zadania zupełnie nowe, wprowadzane w bardzo szybkim tempie w związku z realizowaniem tzw. TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ. Nowe przepisy wprowadzone dla ratowania miejsc pracy wymagały realizowania przez urząd pracy nowych instrumentów finansowych w sumie 7. Zadania realizowane w ramach Tarczy Antykryzysowej zostały przedłużone do czerwca 2021 roku, czyli nadal jesteśmy w trakcie realizowania wsparcia dla firm powiatu cieszyńskiego.

Urząd Pracy w Cieszynie realizował i nadal realizuje zadania w reżimie sanitarnym, dbając o bezpieczeństwo zarówno klientów, jak i pracowników wykonujących mimo epidemii znacznie więcej zadań.

Należy także zaznaczyć, że wyjątkowo od 2020 roku naszymi klientami w zdecydowanej większości byli pracodawcy i przedsiębiorcy. Oczywiście dalej realizujemy zadania dotyczące rejestracji i aktywizacji osób bezrobotnych. Materiał pokazuje jak realizowano zupełnie nowe zadania i jak z konieczności zmieniono część dotychczasowych działań z uwagi na ograniczenia spowodowane stanem epidemii.

1. Ogólna sytuacja na lokalnym rynku pracy

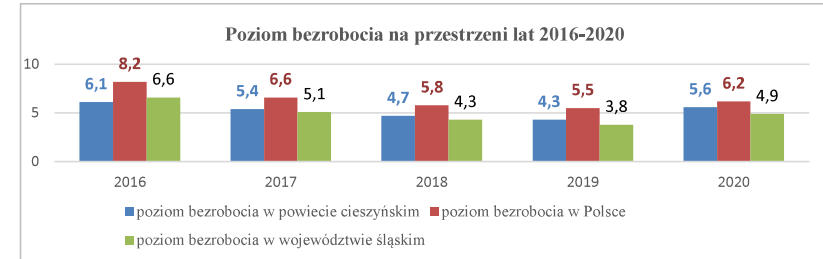
Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie obejmuje swoim działaniem teren o powierzchni 730, 20 km² podzielony na 12 gmin. Według stanu na koniec 2020r. zarejestrowanych osób bezrobotnych było **3875**, w porównaniu do stanu z końca 2019r. o **802** osoby więcej. Poniżej zamieszczono w formie graficznej informacje o ilości osób bezrobotnych w poszczególnych gminach Powiatu Cieszyńskiego. We wszystkich gminach naszego powiatu obserwujemy równomierne zwiększenie się ilości zarejestrowanych osób bezrobotnych średnio o 27%, największy wzrost nastąpił w gminie Skoczów o ok. 33%, a najmniejszy w gminie Ustroń o ok. 16%.

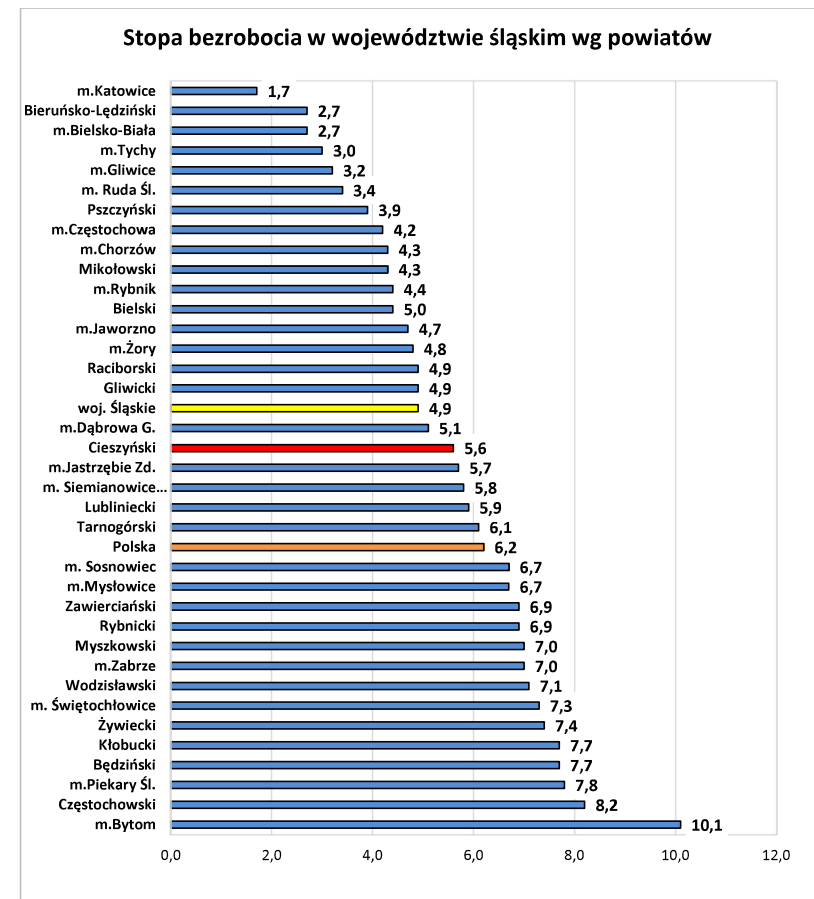
1.1. Analiza stopy bezrobocia

W Powiecie Cieszyńskim stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2020r. wyniosła 5,6%, w porównaniu do roku 2019r. zwiększyła się o 1,3 punktu procentowego. Wzrost stopy bezrobocia jest zjawiskiem zachodzącym w całym kraju, jest to związane z panującą od marca 2020 roku pandemią COVID-19 i wprowadzanymi ograniczeniami w zakresie swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz przemieszczania się obywateli. Lockdown ma realny wpływ na spadek obrotów firm, a co za tym idzie na zmniejszenie ilości tworzonych nowych miejsc pracy i nierzadko na zmniejszanie poziomu zatrudnienia.

Wykres 1 Poziom bezrobocia w latach 2016-2020

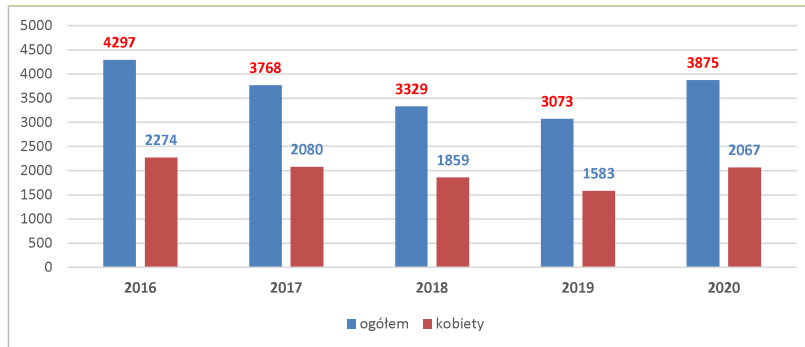
Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach woj. śląskiego wg stanu na koniec 2020 roku

2. Struktura zarejestrowanych osób bezrobotnych

Poniższe wykresy obrazują podział zarejestrowanych w 2020r. osób bezrobotnych według poszczególnych kategorii. Sytuacja epidemiczna, która miała miejsce w roku 2020 spowodowała niewielki wzrost liczby osób zarejestrowanych. Wśród bezrobotnych nieustannie pozostają osoby, które posiadają liczne bariery w zatrudnieniu. To z kolei wymaga stosowania większej ilości usług i instrumentów finansowych, by osoby mogły powrócić na rynek pracy. Wśród barier można wymienić: długotrwałe bezrobocie, nieadekwatne kwalifikacje zawodowe, niską motywację do podjęcia pracy, oczekiwania różniące się z wymaganiami pracodawców, albo problemy zdrowotne (osoby, które nie posiadają orzeczenia o niepełnosprawności).

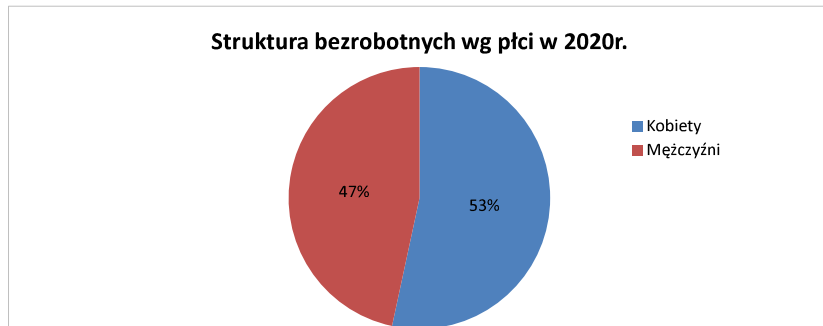
Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2016-2020

2.1. Osoby bezrobotne zarejestrowane według płci

Według stanu na 31.12.2020 r. w rejestrze osób bezrobotnych było zarejestrowanych **2067** kobiet i **1808** mężczyzn. Dla porównania na koniec 2019r. w rejestrze osób bezrobotnych było zarejestrowanych **1583** kobiety oraz **1490** mężczyzn. Wynika z tego, iż sytuacja na rynku pracy w 2020 roku wpłynęła bardziej niekorzystnie na sytuację zawodową kobiet, co zapewne pozostaje w związku z wprowadzanymi obostrzeniami.

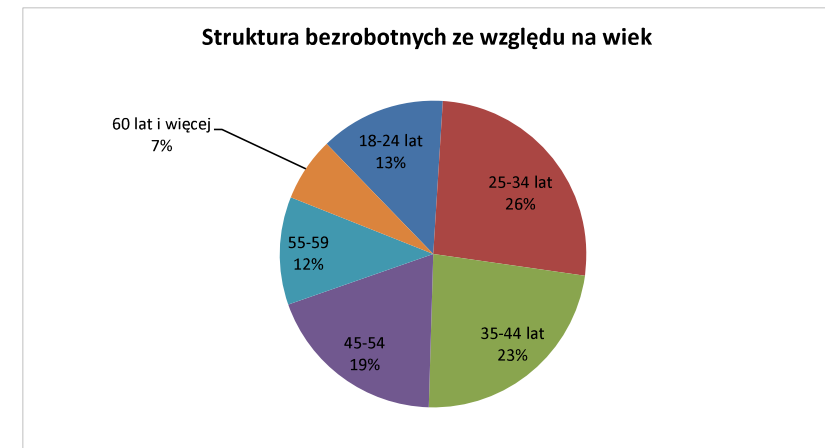
Wykres 4 Struktura bezrobotnych według płci w 2020r.

2.2. Osoby bezrobotne zarejestrowane według wieku

Analiza zarejestrowanych osób bezrobotnych według wieku wykazała, że najmniejszą liczbę zarejestrowanych osób stanowi grupa w wieku powyżej 60 lat. Najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 25-34 lat, czyli osoby które powinny być aktywne zawodowo. W porównaniu do roku poprzedniego pod względem wieku sytuacja nie zmieniła się. Biorąc jednak pod uwagę projekty realizowane przez urząd (współfinansowane z Unii Europejskiej, tzw. systemowe) aktywizacja zawodowa osób zarejestrowanych odbywa się według podziału wieku -30 i 30+, oznacza to, iż większe możliwości aktywizacji mają osoby młodsze, a grupa 30+ dodatkowo charakteryzuje się większym zróżnicowaniem problemów na rynku pracy (m.in. osoby w wieku przedemerytalnym lub starające się o świadczenia przedemerytalne w ZUS, osoby mające niskie kwalifikacje lub które utraciły uprawnienia).

Wykres 5 Struktura bezrobotnych wg wieku w 2020r.

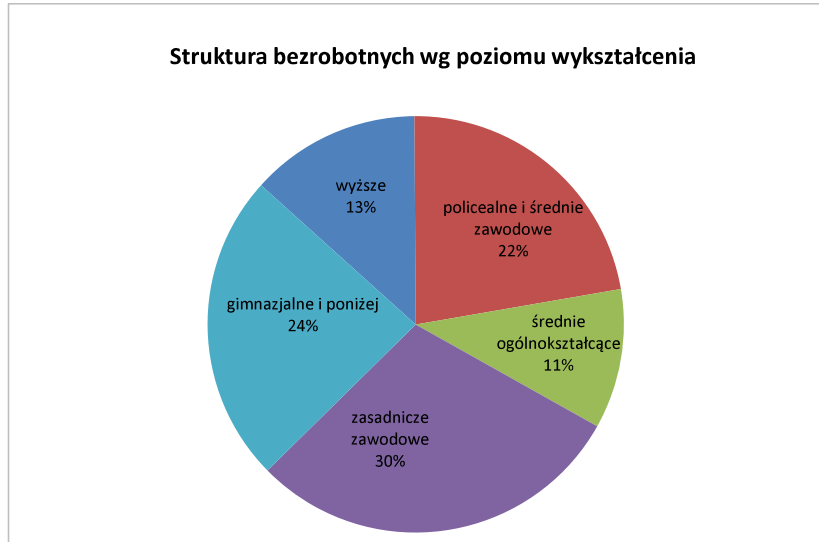
Na koniec 2020 roku w rejestrze osób bezrobotnych zarejestrowanych było **1035 osób** do 30 roku życia co stanowi 26,7% ogółu bezrobotnych, a **2840** osób bezrobotnych przekroczyło 30 rok życia. Oznacza to, iż po stronie urzędu istnieje konieczność stosowania działań pozafinansowych w celu aktywizacji tak dużej grupy odbiorców powyżej 30 roku życia z bardzo zróżnicowanymi barierami w zatrudnieniu. Dodatkowo z uwagi na sytuację epidemiczną pojawiają się nowe bariery na rynku pracy. Często to indywidualne cechy i gotowość do zmian decydują o utrzymaniu zatrudnienia lub szansach na znalezienie nowej pracy. Wśród barier pojawiają się także ograniczenia cyfrowe i dostęp do komunikacji publicznej.

2.3. Osoby bezrobotne według wykształcenia

W ewidencji osób bezrobotnych przeważają osoby z niskimi kwalifikacjami. Wykształcenie co najwyżej zawodowe posiada 54% ogółu zarejestrowanych. Wyższe wykształcenie posiadało 13% ogółu zarejestrowanych osób bezrobotnych, z kolei średnie zawodowe lub policealne – 22%, zaś średnie ogólnokształcące 11% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Wykres 6 Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w 2020 roku

2.4. Osoby bezrobotne zarejestrowane według miejsca zamieszkania

Na terenie Powiatu Cieszyńskiego miejsce zamieszkania na wsi lub w mieście nie ma większego wpływu na ilość zarejestrowanych osób bezrobotnych (różnica 6%). Tak samo jak w roku 2019 nieznacznie większy odsetek stanowili mieszkańcy wsi.

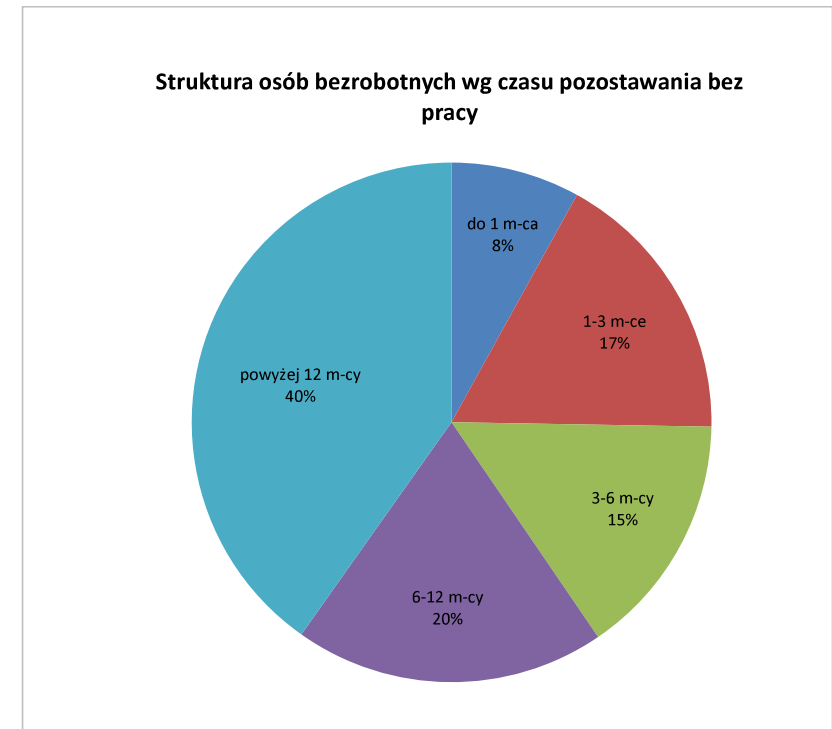
Wykres 7 Struktura bezrobotnych wg miejsca zamieszkania w 2020 roku

2.5. Osoby bezrobotne z uwzględnieniem czasu pozostawania bez pracy

Długotrwałe bezrobocie jest problemem na rynku pracy, który z uwagi na występowanie nowych barier w zatrudnieniu spowodowanych m.in. stanem epidemii, może się dalej pogłębiać. Zwłaszcza, że nawet w czasie gdy sytuacja na rynku pracy była lepsza takie osoby miały duże problemy z powrotem na rynek pracy. W roku 2020 najwięcej, bo 40% osób zarejestrowanych stanowiły osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy i ta grupa osób stanowi nadal największy odsetek osób bezrobotnych. Taka struktura bezrobocia w powiecie wskazuje, iż doprowadzenie do zatrudnienia osób pozostających poza rynkiem pracy bardzo długo generuje dodatkowe problemy z aktywizacją, a to wpływa na ilość czasu jaki doradca klienta musi przeznaczyć na pracę z długotrwałe bezrobotnymi. Dodatkowo stan epidemii utrudnia systematyczne bezpośrednie spotkania, a kontakt utrzymywany jest telefonicznie lub elektronicznie, co nie ułatwia aktywizacji. Niestety bariery tych osób się pogłębiają, a mobilność maleje.

Wykres 8 Struktura osób bezrobotnych wg okresu rejestracji w 2020 roku

2.6. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy według zawodów

W roku 2020 najwięcej zarejestrowanych osób było w zawodzie sprzedawca, pozostałe grupy zawodowe były mniej liczne i nadal liczną grupą są osoby bez zawodu.

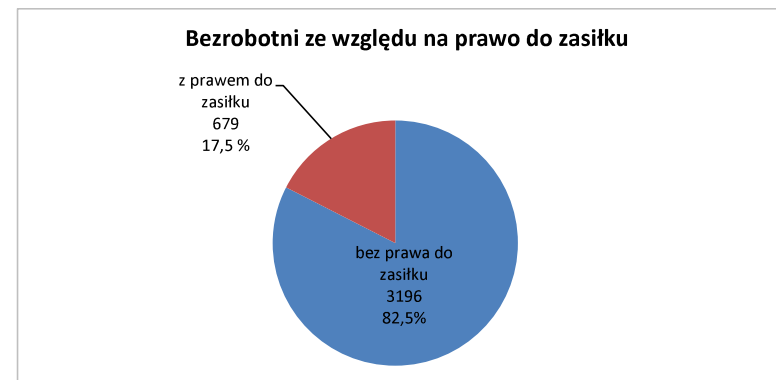
Tabela 1 Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne, stan na 31.12.2020r.

Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne na koniec 2020 roku	
Zawód	Ilość
Sprzedawca	353
Bez zawodu	303
Kucharz	175
Fryzjer	80
Kelner	76
Murarz	67
Robotnik gospodarczy	66
Cukiernik	59
Mechanik	56
Pomocniczy robotnik budowlany	55

2.7. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku

Prawo do zasiłku przysługuje od dnia zarejestrowania się we właściwym powiatowym urzędzie pracy jeżeli urząd nie dysponuje propozycją odpowiedniej pracy lub inną formą aktywizacji oraz gdy w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania łącznie przez okres co najmniej 365 dni osoba rejestrująca się pozostawała w zatrudnieniu. Według stanu na 31.12.2020r., podobnie jak w roku poprzednim, zdecydowanie większy odsetek zarejestrowanych osób bezrobotnych stanowiły osoby nie posiadające prawa do zasiłku. Jednak biorąc pod uwagę osoby uprawnione do zasiłku, to w 2020 roku odnotowano wzrost liczny osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, co oznacza, iż rejestrują się osoby, które co najmniej rok przepracowały i utraciły zatrudnienie.

Wykres 9 Struktura osób bezrobotnych z prawem do zasiłku 2020r.

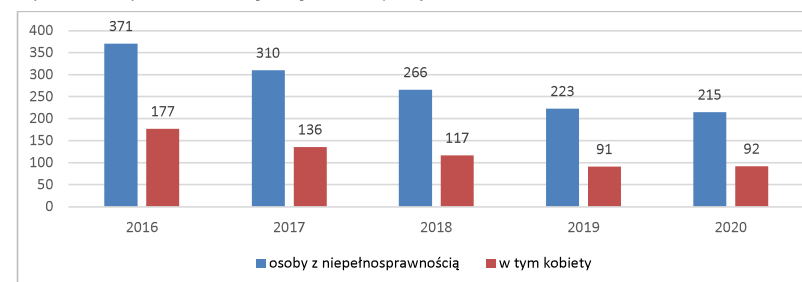

2.8. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z niepełnosprawnością

Osoba z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej. Osoba niepełnosprawna posiadająca status „poszukującego pracy”, a nie pozostająca w zatrudnieniu może skorzystać z usług urzędu pracy i instrumentów finansowanych ze środków PFRON. Instrumenty te są adresowane bezpośrednio do osób niepełnosprawnych, jak też do pracodawców.

Na koniec grudnia 2020r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie było zarejestrowanych 215 osób z niepełnosprawnością, posiadających status osoby bezrobotnej. Wśród wszystkich osób bezrobotnych osoby bezrobotne z orzeczoną niepełnosprawnością stanowią 5,5 % tej grupy zarejestrowanych osób. Ponadto były 33 osoby zarejestrowane jako poszukujący pracy niepozostające w zatrudnieniu z orzeczeniem o niepełnosprawności.

Wykres 10 Osoby bezrobotne z niepełnosprawnością zarejestrowane w latach 2016-2020

W roku 2020r. Powiatowy Urząd Pracy dysponował 78 stanowiskami pracy (ofertami) dedykowanymi tylko dla osób z niepełnosprawnościami. Dla porównania w roku 2019 urząd dysponował 228 takimi wolnymi stanowiskami pracy.

Jednak osoby z niepełnosprawnością mogą korzystać ze wszystkich ofert pracy na ogólnym rynku pracy zgodnie z wykształceniem, predyspozycjami i możliwościami. Zdolność do pracy na określonym stanowisku pracy potwierdza lekarz medycyny pracy. Dlatego tak ważne jest propagowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością na ogólnym rynku pracy. Sytuacja osób z niepełnosprawnością wiąże się z barierami wykraczającymi poza bariery ogółu osób zarejestrowanych. Z drugiej strony istotne jest to, że zarówno osoby z niepełnosprawnością, jak i instytucje podejmują wysiłki by pokonywać te bariery. Środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są wsparciem zarówno dla osób bezrobotnych, jak i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, które posiadają orzeczony stopień niepełnosprawności. Stwarza to dodatkowe możliwości aktywizacji zawodowej prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie. O ile ogólna liczba osób zarejestrowanych wzrosła, to wśród osób z niepełnosprawnościami widoczne jest zmniejszenie ilości zarejestrowanych, co może oznaczać z jednej strony, iż więcej tych osób jest aktywnych zawodowo, a z drugiej, że kryteria orzekania o niepełnosprawności są coraz bardziej rygorystyczne lub osoby wcześniej orzekane nie wystąpiły po raz kolejny w celu orzekania swojego stanu zdrowia.

Tabela 2 Wydatkowanie środków PFRON w 2020 roku

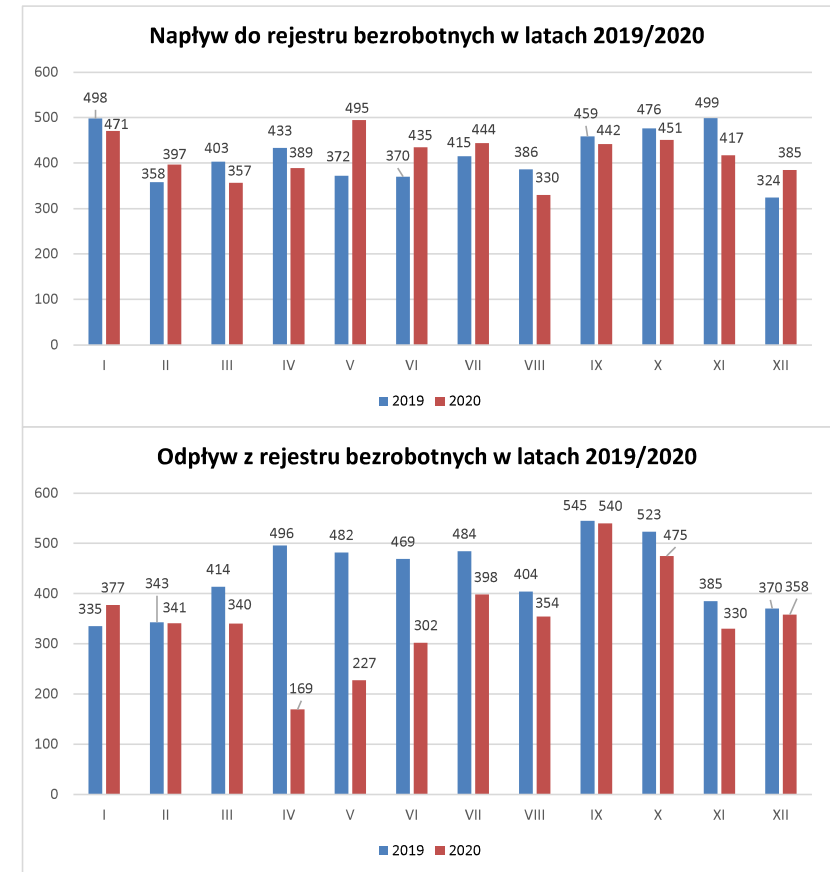
Wydatkowanie środków PFRON w 2020 roku			
Forma wsparcia	Kwota PFRON	Liczba osób objętych wsparciem	Ilość osób, które podjęły pracę
Staże	9 025,61 zł	1	-
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	49 000,00 zł	2	2*
Refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	-	-	-

*samozatrudnienie

2.9. Fluktuacja bezrobotnych

Fluktuacja osób bezrobotnych jest to ruch panujący w zasobach rejestru osób bezrobotnych, wynikający z rejestrowania i wyrejestrowywania się osób. W roku 2020 zarejestrowało się łącznie 5 013 osób, wyrejestrowało się łącznie 4 211 osób. Dla porównania w roku poprzednim zarejestrowało się łącznie 4 993, wyrejestrowało się łącznie 5 250. Rok 2020 zmienił dotychczasowy trend. Napływ rejestracji był większy niż odpływ osób bezrobotnych. Sytuacja była i tak stabilna, ponieważ obawiano się większej skali zwolnień z pracy, a tym samym większego wzrostu rejestracji w urzędzie pracy. Oznacza to, iż faktycznie w 2020 roku urząd obsługiwał **9 224 osoby bezrobotne**.

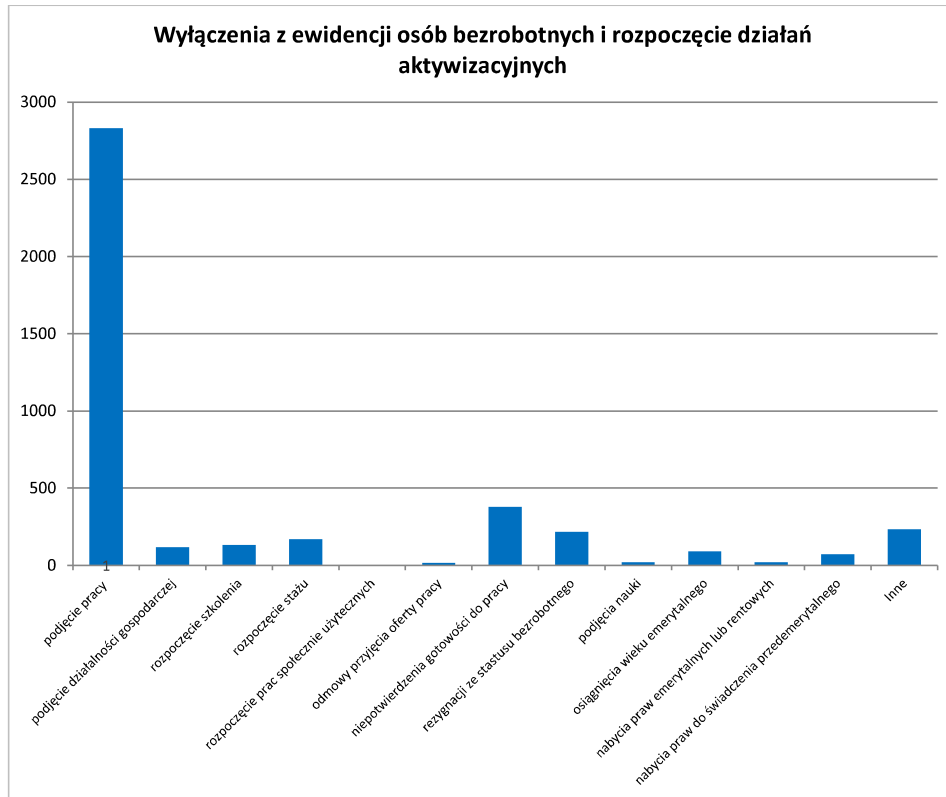
Wykres 11 Napływ i odpływ z rejestru osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2019/2020r.

2.10. Wyłączenia z rejestru osób bezrobotnych według przyczyn w 2020 roku

Wyłączenia z rejestru osób bezrobotnych występują z kilku przyczyn: zatrudnienia, rozpoczęcia działań aktywizacyjnych, niedopełnienia obowiązków związanych ze statusem osoby bezrobotnej, podjęcia nauki lub osiągnięcia wieku poprodukcyjnego oraz innych. Wykres wyraźnie wskazuje, że główną przyczyną wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych jest podjęcie zatrudnienia. W 2020r. z ewidencji w wyniku podjęcia pracy wyłączono w sumie 2571 osób, w tym 189 osób z pomocą zatrudnienia subsydiowanego. Nadal ważną przyczyną było rozpoczęcie działalności gospodarczej, a w wyniku wsparcia urzędu 130 osób rozpoczęło działalność (jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej). W roku 2019 również zdecydowaną większość stanowiły wyłączenia z powodu podjęcia pracy oraz braku potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Istotne jest to, iż podjęcie zatrudnienia było podstawową przyczyną utraty statusu osoby bezrobotnej w czasie trwającej epidemii i wprowadzanych ograniczeń.

Wykres 12 Przyczyny wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w 2020 roku

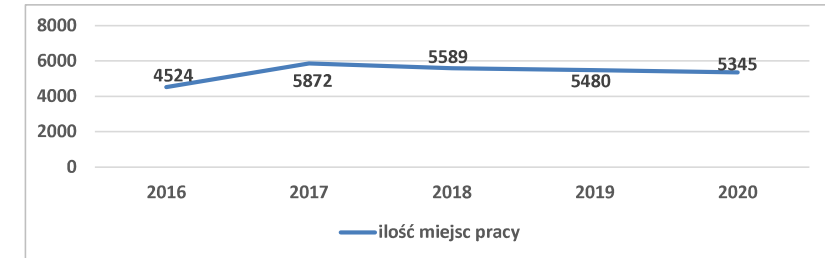

3. Potrzeby zatrudnieniowe pracodawców

3.1. Oferty pracy

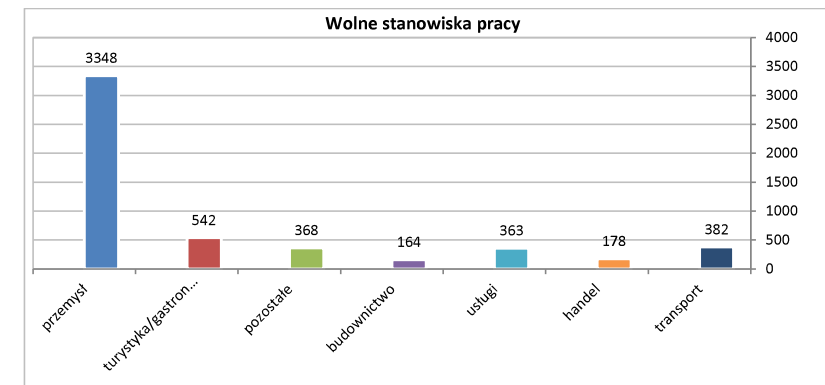
Oferta pracy to nie naruszające zasady równego traktowania w zatrudnieniu, zgłoszenie przez pracodawcę co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia do powiatowego urzędu pracy, w określonym zawodzie lub specjalności w celu uzyskania pomocy w znalezieniu odpowiedniego pracownika. Od roku 2017 utrzymuje się stały poziom ilości oferowanych miejsc pracy w wysokości powyżej 5000 rocznie. Oferty składane do urzędu pracy nie mogą zawierać zapisów dyskryminujących. Realizacja ofert pracy wymaga analizy bazy danych zarejestrowanych osób bezrobotnych. Nie zawsze oferty pracy cieszą się zainteresowaniem osób bezrobotnych, jednak możliwość odmowy przyjęcia oferty pracy jest ściśle regulowana przepisami. Brak zainteresowania proponowaną ofertą pracy wynika często z proponowanych przez pracodawcę warunków zatrudnienia tj. oferowanego wynagrodzenia, systemu pracy lub miejsca wykonywania pracy.

Wykres 13 Ilość ofert pracy składanych przez pracodawców w latach 2016-2020

Powyższy wykres obrazuje utrzymywanie się stałego poziomu potrzeb zatrudnieniowych lokalnych pracodawców w okresie ostatnich czterech lat. Oznacza to także, iż w czasie epidemii potrzeby zatrudnieniowe były zgłaszane do urzędu pracy przy jednoczesnym wspieraniu firm powiatu cieszyńskiego w ramach instrumentów Tarczy Antykryzysowej.

Wykres 14 Ilość wolnych stanowisk pracy wg działów gospodarki w roku 2020

Specyfika gospodarcza naszego powiatu znajduje swoje odzwierciedlenie w potrzebach zatrudnieniowych pracodawców. Bliskość granicy oraz tereny atrakcyjne turystycznie powodują rozwój branży transportowej, automotive, handlowej i turystycznej. Wprowadzany lockdown w branżach gastronomicznej i turystycznej ma widoczny wpływ na tworzenie nowych miejsc pracy i na potrzeby zatrudnieniowe pracodawców, obserwujemy zmniejszenie ilości wolnych miejsc pracy w tych branżach o ok. 28% w stosunku do roku 2019. Natomiast branża produkcyjna (zwłaszcza automotive) nie wykazuje spadku poziomu potrzeb zatrudnieniowych, a wręcz wzrost o ok. 39%.

Tabela 3 Najczęściej poszukiwane zawody z ofert pracy złożonych w 2020r.

Najczęściej poszukiwane zawody w 2020 roku	
Nazwa zawodu	Liczba stanowisk pracy
pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	786
pracownik linii produkcyjnej automotive	782
pakowacz ręczny	394
pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	236
operator maszyn	261
kierowca	214
pracownik restauracji przygotowujący posiłki typu fast food	170
monter pojazdów i urządzeń transportowych	130
szlifierz metali	123
pomocniczy robotnik budowlany	122

4. Barometr zawodów

„Barometr zawodów” to jednoroczna prognoza dotycząca tego jakie zawody będą poszukiwane. Barometr dzieli zawody na trzy grupy: deficytowe, zrównoważone i nadwyżkowe.

Zawody deficytowe to takie, w których w najbliższym roku nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje niewielka.

Zawody zrównoważone to takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się).

Zawody nadwyżkowe to takie, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz wielu kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców.

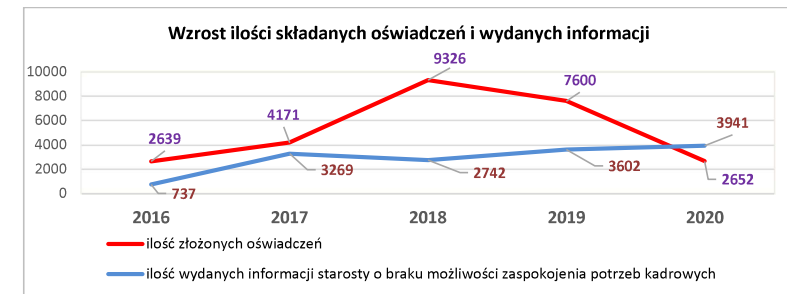
Barometr pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce i województwach. Prognoza na rok 2020 przygotowana przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach we współpracy m.in. z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszyńsku.

przewidywała deficyt w m. in. w takich zawodach, jak: magazynierzy, lekarze, pielęgniarki i położne, pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie. Przewidywania te znalazły swoje odzwierciedlenie w potrzebach zatrudnieniowych pracodawców z terenu naszego powiatu.

5. Zatrudnianie cudzoziemców

Do zadań urzędu pracy należy również obsługa pracodawców w zakresie powierzania pracy cudzoziemcom. Procedura uproszczona, nazywana także „procedurą oświadczeniową” pozwala obywatelom jednego z 6 państw: Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Republiki Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy wykonywać pracę w Polsce przez 6 miesięcy w okresie 12 następujących po sobie miesięcy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. Warunkiem wykonywania pracy w ramach procedury uproszczonej jest wpisanie przez powiatowy urząd pracy oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń, oraz posiadanie przez cudzoziemca dokumentu potwierdzającego tytuł pobytowy w RP, który uprawnia do wykonywania pracy na terytorium Polski. W 2020r. wydano również 15 zezwoleń na pracę sezonową.

Wykres 15 Ilość zarejestrowanych oświadczeń wydanych i „testów pracy” w latach 2016-2020

W stosunku do roku 2019 obserwujemy zmniejszenie ilości składanych wniosków o rejestrację oświadczeń o zamiarze krótkoterminowego zatrudnienia cudzoziemców (zmniejszenie o ok. 65%) przy jednoczesnym zwiększeniu ilości wydawanych informacji starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy (wzrost o ok. 9%). Świadczy to o tym, że coraz większa ilość pracujących na naszym terenie cudzoziemców planuje wykonywanie pracy w okresie dłuższym niż 180 dni (najczęściej planowany jest pobyt przez okres trzech lat). Jest to związane z koniecznością uzyskania tzw. „testu pracy”, który jest niezbędny do uzyskania zezwolenia na długoterminowe zatrudnienie cudzoziemca wydawanego przez Wojewodę. W celu uzyskania tego dokumentu pracodawca składa w urzędzie pracy wniosek o wydanie informacji starosty o sytuacji na powiatowym rynku pracy wraz z ofertą pracy. Urząd pracy bada czy w zasobach rejestru osób bezrobotnych znajdują się osoby bezrobotne spełniające wymagania określone w ofercie, przeprowadza wstępną rekrutację i jeżeli są kandydaci kieruje do pracodawcy. W oparciu o wynik rozmowy kwalifikacyjnej, w terminie nie dłuższym niż 21 dni przekazuje pracodawcy informację starosty o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy. Powyższy wykres pokazuje, że urząd pracy oprócz działań adresowanych do osób bezrobotnych (z czym najczęściej jest kojarzony) wykonuje również zadania związane zaspokajaniem potrzeb zatrudnieniowych pracodawców poprzez legalizację zatrudnienia cudzoziemców.

6. Obsługa klientów w zakresie postępowania administracyjnego

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, jako jednostka organizacyjna powiatu, w celu prawidłowej realizacji swoich zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, działa zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego, ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych i innymi, wydając stosowne dokumenty w tym decyzje i postanowienia administracyjne oraz zaświadczenia. Zakres wybranych i zrealizowanych zadań administracyjnych przedstawiono w poniższej tabeli. Od 2018 roku dotyczy to także procedury zatrudniania cudzoziemców, w ramach której wydano w 2019 roku 691 decyzji, w 2020 roku wydano takich decyzji w sumie 135, co oznacza znaczący spadek ilości (o 556 mniej decyzji w zakresie odmowy rejestracji oświadczeń lub decyzji dotyczących wydania, odmowy wydania lub uchylecia zezwolenia typu „S”). Ten spadek spowodowany był ograniczeniami w przemieszczaniu i konieczną kwarantanną w 2020r. z powodu stanu epidemii COVID-19.

Tabela 4 Działania administracyjne podejmowane przez urząd w 2020 roku

Wybrane działania administracyjne prowadzone przez urząd w 2020 roku	
Zakres	Razem
Wydawanie decyzji w zakresie: uznania lub odmowy uznania osoby za bezrobotną, utraty statusu bezrobotnego, poszukującego pracy, przyznania/odmowy przyznania, wstrzymania/wznowienie wypłaty, utraty/pozbawienia prawa do zasiłku/stypendium/dodatku aktywizacyjnego	11658
Wydawanie postanowień i zawiadomień	646
Wydawanie zaświadczeń	3125
Przyznanie zasiłków dla bezrobotnych (na kwotę 5 815 287,78 zł)	2184
Rozpatrzone wnioski o przyznanie dodatków aktywizacyjnych	469
Udzielono informacji o statusie i pobranych świadczeniach w tym np. ZUS, komornik, policja, sąd	1994
Ilość pobranych raportów z SEPI ¹	13771
Korygowanie świadczeń, podatku, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne (grupowo i indywidualnie)	1050
Zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego członków rodzin osób bezrobotnych	2538
Prowadzenie procedur uchylających decyzje administracyjne na podstawie art.154, 155, 151 k.p.a.	107
Przygotowanie i przekazanie do egzekucji należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń (łącznie 69 023,70 zł)	49

¹ Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna SEPI to kompleksowe rozwiązanie informatyczne umożliwiające podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji. SEPI umożliwia między innymi: a) składanie wniosków i zaświadczeń podpisywanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym; b) wymianę danych; c) komunikację z systemem Ewidencji Ludności; d) komunikację z Urzędem Stanu Cywilnego.

Rozliczenia z ZUS na podstawie art. 78 ustawy o promocji zatrudnienia w związku z przyznaniem przez ZUS świadczeń emerytalnych i rentowych za okres pobierania zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych	116
Analiza raportów przekazanych przez ZUS dotyczących zbiegu ubezpieczeń *	1620
Przyjmowanie dokumentów potwierdzających niezdolność do pracy osób zarejestrowanych (ZLA)	916
Przekazywanie do ZUS wniosków o uporządkowanie okresów ubezpieczenia	433
Decyzje dotyczące zatrudniania cudzoziemców	135
Weryfikacja statusu i świadczeń osób bezrobotnych w związku z przyznaniem dodatku solidarnościowego	351

*Podczas analizy raportów istnieje konieczność wielokrotnego kontaktu oraz wymiany korespondencji z osobami ubezpieczonymi i płatnikami (pracodawcami). Często zachodzi konieczność ponownego ustalenia statusu i świadczeń dla występujących w raporcie osób. Ponadto urząd udziela odpowiedzi na zapytania uprawnionych organów dotyczących m.in. zasiłków, statusu osób bezrobotnych, ofert pracy (komornicy, policja, sądy).

6.1. Udzielanie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, oprócz sprawozdania rocznego, co miesiąc publikuje na stronie internetowej www.cieszyn.praca.gov.pl informacje o zmianach na cieszyńskim rynku pracy, dane statystyczne pochodzące z zasobów rejestru osób bezrobotnych oraz udziela odpowiedzi na zapytania instytucji w sprawie struktury i bilansu osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy, poziomu bezrobocia w powiecie oraz w poszczególnych gminach.

7. Aktywizacja zawodowa

7.1. Pośrednictwo pracy

W ramach usługi pośrednictwa pracy urząd realizuje szereg zadań na rzecz swoich klientów – bezrobotnych, poszukujących pracy i pracodawców. Najważniejszymi działaniami podejmowanymi w ramach usługi są: pozyskiwanie od pracodawców ofert pracy, które następnie upowszechniane są do publicznej wiadomości w siedzibie urzędu i w Centralnej Bazie Ofert Pracy oraz udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia. Pracownicy urzędu realizujący zadania z zakresu pośrednictwa pracy z jednej strony udzielają pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniej pracy, z drugiej strony udzielają pomocy pracodawcom w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych. W 2020r. doradcy klienta indywidualnego **wydali 495 skierowań** osobom bezrobotnym do pracodawców na rozmowy kwalifikacyjne (278 skierowań do pracy oraz 217 skierowań na staż). Doradcy klienta w ramach pośrednictwa pracy informowali również osoby bezrobotne i poszukujące pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy, na uzasadnione wnioski osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia przyznawali bonusy zatrudnieniowe, opiniowali wnioski osób bezrobotnych poniżej 30 roku życia o przyznanie bonów na zasiedlenie, kierowali osoby bezrobotne na niezbędne badania lekarskie pozwalające ustalić zdolność do pracy bądź odbywania stażu oraz informowali osoby bezrobotne o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Ponadto doradcy klienta udzielali także informacji o wolnych stanowiskach pracy oraz doradzali klientom co do wyboru ofert pracy i ewentualnych możliwościach przekwalifikowania zawodowego, oraz co najmniej raz na 60 dni kontaktowali się z osobami bezrobotnymi w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w ramach realizacji indywidualnego planu działania (łącznie **30 101 kontaktów osobistych i telefonicznych**). Od kwietnia 2020 roku doradcy klienta częściowo łączyli zadania dotychczasowe z nowymi w ramach Tarczy Antykryzysowej.

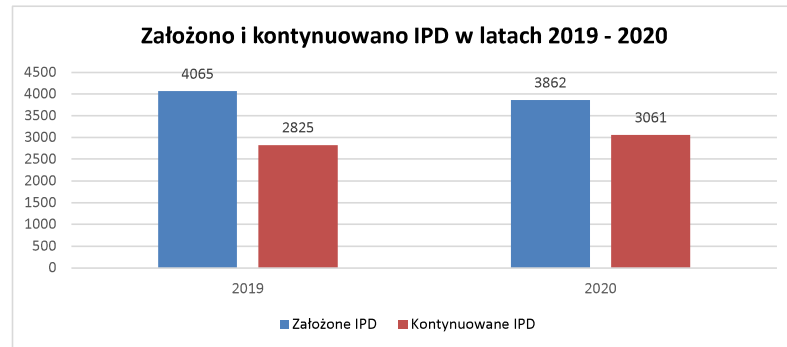
7.2. Pośrednictwo zewnętrzne

Pośrednictwo zewnętrzne polega na pozyskiwaniu, przyjmowaniu i upowszechnianiu ofert pracy oraz na podejmowaniu i utrzymywaniu bezpośrednich kontaktów z pracodawcami. Pracownik urzędu, który stale współpracuje z pracodawcą pełni funkcję doradcy klienta instytucjonalnego. Do jego zadań należy przyjmowanie i pozyskiwanie ofert pracy, wydawanie informacji starosty o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych, przygotowywanie comiesięcznych meldunków o sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz udzielaniu pracodawcy informacji i pomocy w dostępie do form wsparcia. W związku z sytuacją związaną z pandemią Covid-19, wstrzymano bezpośrednie spotkania z pracodawcami i nie organizowano giełd pracy. **Udzielanie informacji oraz rozwiązywanie wszystkich problemów zgłaszanych przez przedsiębiorców z naszego powiatu, odbywa się telefonicznie oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Pomoc była świadczona w ramach Tarczy Antykryzysowej.**

7.3. Indywidualny Plan Działania

Doradcy klienta, udzielając osobom bezrobotnym pomocy określonej w ustawie, przygotowują indywidualny plan działania (zwany dalej „IPD”), dostosowany do ustalonego profilu pomocy, który ma na celu doprowadzenie bezrobotnego do podjęcia pracy (IPD może być również przygotowany dla poszukującego pracy). Jeżeli w wyniku realizacji IPD nie udaje się doprowadzić bezrobotnego do podjęcia pracy, doradcy klienta dokonują analizy jego realizacji, a następnie przygotowują nowy IPD. Łącznie w 2020r. założono **3862** Indywidualnych Planów Działania oraz kontynuowano realizację **3061** z lat poprzednich (łącznie **6 923**). Opracowanie IPD wymaga od doradców klienta szerokiej wiedzy na temat lokalnego rynku pracy oraz umiejętności dostosowywania odpowiednich form pomocy, adekwatnych do sytuacji osób bezrobotnych, mających ułatwić i umożliwić im powrót na rynek pracy.

Wykres 16 Założone i kontynuowane Indywidualne Plany Działania

7.4. Giełdy pracy

Jest to jedna z form bezpośredniego kontaktu pracodawcy z wieloma kandydatami do pracy, dobranymi przez pracownika urzędu spośród osób zarejestrowanych w urzędzie w celu pozyskania do pracy kandydatów odpowiadających wymaganiom tego pracodawcy. Giełda pracy może zostać zorganizowana gdy pracodawca zgłosi ofertę na wiele wolnych miejsc pracy lub w urzędzie jest zarejestrowana większa liczba osób spełniających określone przez pracodawcę wymagania. Urząd może zorganizować giełdę także dla takiego pracodawcy, który chce się spotkać z większą liczbą kandydatów w ustalonym terminie, nie zaś oczekiwać na każdego kandydata z osobna. **W roku 2020 w związku z pandemią COVID -19 na terenie urzędu nie organizowano giełd pracy.**

7.5. Zwolnienia grupowe

Zwolnienie grupowe jest dokonywane przez pracodawcę, zatrudniającego co najmniej 20 pracowników, zmuszonego najczęściej z przyczyn ekonomicznych do rozwiązania stosunku pracy z większą ilością pracowników równocześnie. Rozwiązanie stosunku pracy następuje w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracowników lub na mocy porozumienia stron. Pracodawca ma obowiązek poinformowania o zamiarze dokonania zwolnień grupowych przedstawicieli załogi oraz pisemnego zawiadomienia właściwego powiatowego urzędu pracy. W 2020 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszyńsku wpłynęło jedno zawiadomienie o zamiarze dokonania zwolnień grupowych obejmujące 27 pracowników wykonujących prace proste i operatorów maszyn. Ponadto wpłynęło jedno zawiadomienie o grupowym zastosowaniu obniżonego wymiaru czasu pracy oraz jedno zawiadomienie o grupowej zmianie warunków pracy i płacy. Wszystkie zawiadomienia podyktowane zostały trudną sytuacją ekonomiczną pracodawcy wynikającą z wprowadzonego lockdownu spowodowanego przez pandemię COVID -19.

7.6. Outplacement

Outplacement to program wsparcia w poszukiwaniu nowej pracy dla pracowników zwalnianych przez firmy grupowo lub indywidualnie. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pracodawca, który zamierza zwolnić co najmniej 50 pracowników w ciągu 3 miesięcy zobowiązany jest do zorganizowania zwalnianym osobom programu pomocy oraz zgłosić to odpowiednim instytucjom. Program ten w 2020 roku nie był realizowany przez Urząd Pracy. W czasie ogłoszonego stanu epidemii nie zgłoszono do urzędu takiego zapotrzebowania, a pracownicy zaangażowani zostali do realizacji zadań w ramach innych form doradczych oraz realizacji Tarczy Antykryzysowej.

8. Poradnictwo zawodowe

Usługa poradnictwa zawodowego skierowana jest głównie do osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i polega na pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia poprzez udzielanie porad indywidualnych i grupowych oraz obejmuje pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy. Działania doradców zawodowych często odbywają się poza siedzibą urzędu i są to głównie spotkania grupowe mające charakter informacyjny i warsztatowy.

W 2020 roku poradnictwem zawodowym objęto łącznie **1540 osób** (w tym w formie grupowej **91 osób**, a w formie indywidualnej **1449 osób**).

8.1. Poradnictwo zawodowe w formie grupowej

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zorganizowanych zostało 6 jednodniowych porad grupowych takich jak np. „Rynek pracy. Metody poszukiwania pracy”, „Dokumenty aplikacyjne”, „Rozmowa kwalifikacyjna. Autoprezentacja” czy „Sprawna komunikacja drogą do sukcesu zawodowego”, którymi objęto 33 osoby bezrobotne. Zaś w ramach 2 jednodniowych grupowych spotkań informacyjnych, osoby bezrobotne mogły się dowiedzieć więcej o sytuacji na rynku pracy oraz zapoznać się ze swoimi prawami i obowiązkami w czasie zarejestrowania oraz z ofertą urzędu (udział wzięło 14 osób).

8.2. Poradnictwo zawodowe w formie indywidualnej

W ramach poradnictwa indywidualnego w 2020 r. udzielono wsparcia indywidualnego łącznie 1449 osobom zarejestrowanym w Powiatowym Urzędzie Pracy (są to zarówno informacje zawodowe – 1154 jak i porady zawodowe – 295). Poradnictwo zawodowe nabiera szczególnego znaczenia, gdyż osoby zarejestrowane mają do pokonania często różne bariery na drodze do zatrudnienia. Rynek pracownika powoduje także, iż oczekiwania kandydatów do pracy rosną. Indywidualne doradztwo zawodowe jest usługą szczególnie potrzebną w czasach gdy wybór zawodu, przekwalifikowanie zawodowe lub ścieżka kariery zawodowej ulega zmianom w ciągu życia nawet kilkakrotnie, a na niektóre zawody już nie będzie zapotrzebowania. Dodatkowo mamy do czynienia z licznymi rynkami pracy, tj. rynkiem lokalnym, branżowym, transgranicznym, co powoduje, iż potrzeby osób korzystających z poradnictwa indywidualnego są różne, a niejednokrotnie wsparcie odbywa się długoterminowo. Od połowy marca 2020 w związku z pandemią COVID-19 rozpoczęto udzielanie poradnictwa zawodowego w formie telefonicznej oraz elektronicznej.

8.3. Programy wspierające rozwój zawodowy

- Program dla przyszłych absolwentów szkół „Niezbędnik absolwenta”

Program jest realizowany w szkołach ponadgimnazjalnych, gimnazjach i szkołach wyższych na terenie powiatu. W porozumieniu z pedagogami szkolnymi i opiekunami grup studenckich prowadzone były działania mające na celu przygotowywanie młodzieży do wejścia na rynek pracy. W roku 2020 w ramach spotkań z uczniami doradcy zawodowi odwiedzili 1 szkołę ponadpodstawową na terenie powiatu cieszyńskiego – Zespół Szkół w Istebnej. W przeprowadzonych zajęciach wzięło udział 44 uczniów. Warsztaty dla młodzieży są prowadzone w celu zapobiegania bezrobociu. Inicjatywa wykracza poza standardowe działania urzędu w zakresie usług poradnictwa zawodowego, jednak stanowi „dobrą praktykę” i dlatego jest realizowana z powodzeniem od wielu lat.

- Program dla osadzonych w Zakładzie Karnym w Cieszynie

W 2020 roku wyjątkowo zwieszono realizację tego wieloletniego programu współpracy z Zakładem Karnym w Cieszynie z powodu stanu epidemii i obowiązujących ograniczeń.

- Ogólnopolski Tydzień Kariery październik 2020 – XII edycja pod hasłem: „DORADZAMY – ZAWODOWO WYBIERAMY - ODLOTOWO”

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie już po raz dwunasty wziął udział w Ogólnopolskim Tygodniu Kariery, który odbył się w dniach od 19 do 25 października i jest organizowany od roku 2009 w całej Polsce. Inicjatorem i pomysłodawcą akcji, jak co roku, było Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej. Tegoroczny OTK był realizowany pod hasłem "Doradzamy – zawodowo, wybieramy odlotowo", a nasi pracownicy, doradcy zawodowi udzielali wsparcia w formie zdalnej.

Podczas całego tygodnia wraz z doradcami klienta udzielono łącznie 19 indywidualnych informacji zawodowych oraz 13 indywidualnych porad zawodowych – łącznie 32 osoby skontaktowały się w celu otrzymania wsparcia. Porady i informacje dotyczyły głównie oferty urzędu, sytuacji na lokalnym rynku pracy, czy określenia celowości zmiany/podwyższenia kwalifikacji zawodowych lub samozatrudnienia.

- V Regionalne Forum Doradztwa Zawodowego

W dniach 19 – 30.10.2020r. odbyło się V Regionalne Forum Doradztwa Zawodowego organizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego i Regionalny Ośrodek Metodyczno-Edukacyjny METIS w Katowicach we współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, które umożliwiło zasięgnięcie informacji związanych z aktualnymi trendami na rynku pracy, wymaganiami pracodawców. Tego typu wydarzenie skierowane jest głównie do uczniów szkół i ich rodziców. Doradcy zawodowi Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie zachęcali uczniów i ich rodziców do kontaktu w celu udzielenia wsparcia za pomocą informacji rozesłanych do szkół na terenie powiatu, jednakże czas pandemii ograniczył możliwości, gdyż uczniowie w tym czasie realizowali naukę w systemie zdalnym.

9. Rozwój zawodowy

9.1. Szkolenia

Zadania związane z organizacją szkoleń Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje dla osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne lub osoby poszukujące pracy. Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnianie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania pracy. Celem szkoleń organizowanych dla osób bezrobotnych lub poszukujących pracy jest podniesienie ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

9.2. Szkolenia indywidualne

Są to szkolenia wskazane przez osoby uprawnione finansowane ze środków Funduszu Pracy zgodnie z art. 40 ust. 3 ustawy. W 2020 roku ze szkoleń indywidualnych skorzystały 34 osoby (w tym 3 osoby, które rozpoczęły szkolenia w roku 2019).

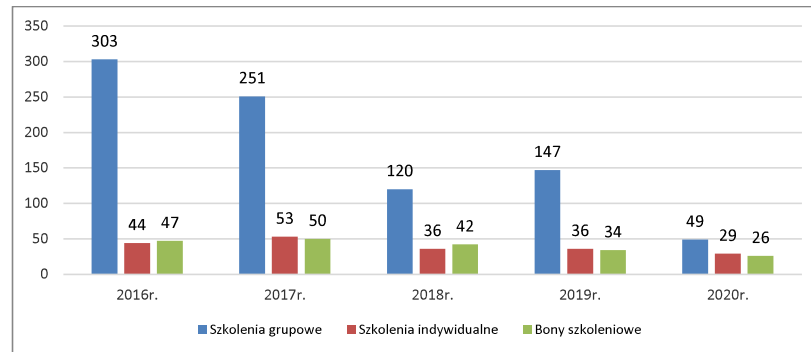
9.3. Szkolenia grupowe

Szkolenia grupowe są finansowane ze środków Funduszu Pracy oraz w ramach projektów: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (IV)” oraz „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (IV) współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2020 roku w szkoleniach grupowych uczestniczyło 56 osób.

9.4. Bony szkoleniowe

Osoba bezrobotna, która nie przekroczyła 30 roku życia może otrzymać z urzędu pracy bonus szkoleniowy, który gwarantuje jej skierowanie na wybrane szkolenie wraz z opłaceniem kosztów ponoszonych w związku z podjęciem szkolenia. Wartość bonusu szkoleniowego wynosi do 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonusu szkoleniowego. W 2020 roku z bonusu szkoleniowego skorzystało 29 osób (w tym 1 osoba, która rozpoczęła szkolenie w roku 2019). Ta forma daje dużą swobodę w przekwalifikowaniu lub zdobyciu nowych, potrzebnych na rynku pracy kwalifikacji. Jak widać na wykresie nr 17 szkolenia w czasie epidemii realizowane były w ograniczony sposób. Część szkoleń została odwołana, a część jednostek szkoleniowych miała przerwy w funkcjonowaniu, ponadto na udział w tej formie aktywizacji miały także wpływ indywidualne obawy klientów w związku z zagrożeniem zarażenia się wirusem.

Wykres 17 Osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenia w latach 2016-2020

9.5. Studia podyplomowe

W minionym roku wsparcia w formie dofinansowania kosztów studiów podyplomowych udzielono 4 osobom zarejestrowanym w urzędzie. Kierunki studiów podyplomowych, które wybrały osoby zarejestrowane jako bezrobotne to: Rachunkowość i finanse (1 osoba), Logopedia – studia kwalifikacyjne dla osób nieposiadających kwalifikacji w zakresie pedagogiki specjalnej (1 osoba), Executive Master of Business Administration (1 osoba), Arteterapia (1 osoba). Wszystkie osoby, które rozpoczęły studia podyplomowe 2020r., kontynuują uczestnictwo w studiach w 2021r. Dodatkowo 8 osób, które rozpoczęły udział w studiach podyplomowych finansowanych ze środków Funduszu Pracy w 2019 roku, zakończyły je z wynikiem pozytywnym w 2020 roku na kierunkach: Oligofrenopedagogika – edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (1 osoba), Przygotowanie

pedagogiczne (1 osoba), Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna (1 osoba), Zintegrowana Edukacja Wczesnoszkolna i Wychowanie Przedszkolne oraz Kwalifikacyjne Pedagogiczne Studia Podyplomowe (3 osoby), Rzeczoznawca majątkowy (1 osoba), Doradca podatkowy (1 osoba).

9.6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy jest formą aktywizacji zawodowej wprowadzoną nowelizacją ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mającą na celu kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców. O dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego mogą wystąpić wszyscy pracodawcy. Pracodawca to jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudnia co najmniej jednego pracownika. W 2020r. wsparcia w ramach środków z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** udzielono 74 pracodawcom, tj. o 2 więcej, niż w roku 2019. Przeszkolono w ramach zawartych umów łącznie 327 pracowników (wzrost o 5 pracowników w porównaniu do 2019r.) i 32 pracodawców (spadek o 10 pracodawców przeszkolonych). Szkolenia, które cieszyły się największą popularnością były realizowane z obszaru: opieka zdrowotna, usługi gastronomiczne, usługi fryzjerskie, kosmetyczne, usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja, technika i handel artykułami technicznymi, sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami.

Biorąc pod uwagę potrzeby rynku pracy, kształcenie ustawiczne nabiera znaczenia i jest formą realizowaną od 2014 roku dla rosnącej liczby pracodawców i pracowników. Głównym celem kształcenia ustawicznego jest utrzymanie w zatrudnieniu i stabilność firm, tak by kompetencje pracowników były adekwatne do wymagań rynku pracy. Mimo stanu epidemii i zmian w zakresie organizacji szkoleń oraz zmian terminów ich realizacji wsparcie firm było realizowane poza Tarczą Antykryzysową.

9.7. Staże

Staż jest to nabywanie przez osobę bezrobotną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązywania stosunku pracy między pracodawcą, a skierowaną na staż osobą bezrobotną. Pracodawca, w związku z przyjęciem osoby bezrobotnej na staż, nie ponosi żadnych kosztów, natomiast stażysta w tym czasie otrzymuje stypendium, które jest wypłacane przez starostę. W roku 2020 staż odbywało 170 osób bezrobotnych.

9.8. Dodatki aktywizacyjne

Dodatek aktywizacyjny oznacza kwotę wypłaconą osobie, która będąc bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, podjęła samodzielnie lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. Dodatek aktywizacyjny przysługuje bezrobotnemu posiadającemu prawo do zasiłku, jeżeli w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę lub z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inną pracę zarobkową. W 2020 roku złożyło wniosek o dodatek aktywizacyjny 469 osób, przyznano i wypłacono 456 dodatków aktywizacyjnych.

10. Instrumenty rynku pracy wspierające tworzenie nowych miejsc pracy

Instrumenty rynku pracy wspierają podstawowe usługi rynku pracy. Osoby bezrobotne oraz pracodawcy mogą korzystać z różnych form aktywizacji zawodowej lub zatrudnienia wspieranego, przewidzianych *ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2020r. poz. 1409 z późn. zm.)*.

10.1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej jest to forma wsparcia udzielana osobom bezrobotnym, absolwentom Centrum Integracji Społecznej (CIS), absolwentom Klubów Integracji Społecznej (KIS) lub poszukującym pracy opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy pragną rozpocząć własną działalność gospodarczą. Co do zasady w pierwszej kolejności w celu aktywizacji osoby bezrobotnej stosuje się usługi rynku pracy np. pośrednictwo pracy, przekwalifikowanie. W drugiej kolejności stosuje się wsparcie wysokokosztowe, jakim jest dofinansowanie do podjęcia działalności gospodarczej. W 2020 roku na terenie Powiatu Cieszyńskiego, dzięki udzielonemu wsparciu powstało **130** nowych podmiotów gospodarczych (127 dzięki dofinansowaniu otrzymanemu w 2020r oraz 3 dzięki wsparciu otrzymanemu w grudniu 2019r.).

10.2. Bon na zasiedlenie

Osoba bezrobotna w wieku do 30 roku życia może ubiegać się o bon na zasiedlenie, który stanowi gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. W 2020r. z pomocy urzędu w podjęciu zatrudnienia w odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania wynoszącej co najmniej 80 km lub gdy czas dojazdu do miejsca pracy i powrotu do dotychczasowego miejsca zamieszkania przekraczał łącznie co najmniej 3 godziny dziennie, skorzystało **12** osób bezrobotnych. Bon zasiedleniowy wspiera mobilność osób poszukujących pracy.

10.3. Bon zatrudnieniowy

Osoba bezrobotna w wieku do 30 roku życia może ubiegać się o bon zatrudnieniowy, który stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, w związku z zatrudnieniem bezrobotnego posiadacza bonu. W 2020r. korzystając ze wsparcia w postaci bonu zatrudnieniowego **15** osób bezrobotnych podjęło zatrudnienie.

10.4. Roboty publiczne

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego w okresie 6 miesięcy przy wykonywaniu prac finansowanych lub dofinansowanych ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. W roku 2020 ten instrument nie był realizowany.

10.5. Prace społecznie użyteczne

Gmina może zorganizować prace społecznie użyteczne po sporządzeniu (do 31 stycznia) rocznego planu potrzeb w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych i uzgodnić go z właściwym miejscowo starostą. Na tej podstawie starosta zawiera z gminą porozumienie, w którym zostają określone warunki wykonywania prac społecznie użytecznych. Działając na podstawie takiego porozumienia kierownik ośrodka pomocy społecznej sporządza listę osób uprawnionych, które mogą być skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych na

terenie gminy i przesyła ją do właściwego miejscowo powiatowego urzędu pracy. Prace społecznie użyteczne mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo na terenie gminy, w której bezrobotny zamieszkuje lub przebywa. W roku 2020 z 1 gminą zawarto porozumienie o organizacji prac społecznie użytecznych, w wyniku którego pracę podjęła **1** osoba bezrobotna korzystająca z pomocy społecznej.

10.6. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to zatrudnienie osoby bezrobotnej na podstawie umowy zawartej pomiędzy pracodawcą a starostą, w ramach której urząd pracy refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia. W roku 2020 w ramach prac interwencyjnych zatrudnienie podjęły **23** osoby bezrobotne.

10.7. Dopuszczenie stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy to pomoc finansowa udzielana przez urząd pracy w związku z utworzeniem lub doposażeniem nowego stanowiska pracy i zatrudnieniem na tym stanowisku skierowanej osoby bezrobotnej przez okres co najmniej 24 miesięcy. W 2020 roku przy wsparciu urzędu pracy powstało **58** nowych stanowisk pracy.

Tabela 5 Wydatki oraz działania prowadzące do zatrudnienia osób bezrobotnych w ujęciu liczbowym realizowane w 2020 roku

Instrumenty rynku pracy oraz szkolenia, KFS i inne	Złożone wnioski	Zawarte umowy	Umowy monitorowane z lat ubiegłych	Osoby objęte instrumentem	Wydatki
Szkolenia grupowe	nie dotyczy	13	0	56	367 795,08
Szkolenia indywidualne	33	33*	3	34	
Bony szkoleniowe	27	37*	4	29	115 141,14
Studia podyplomowe	9	4	8	12	28 023,41
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	127	75	31	359	579 719,77
Staże	172	133	64	170	1 627 451,15
Bony stażowe	0	0	25	0	0,00
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	146	127	157	127	2 350 246,49
Bon na zasiedlenie	12	12	26	12	84 000,00
Bon zatrudnieniowy	15	15	67	15	459 756,33
Roboty publiczne	0	0	0	0	1 326,71
Prace społecznie użyteczne	2	1	0	1	718,80
Prace interwencyjne	22	13	49	23	192 288,61
Refundacje części kosztów zatrudnienia osób do 30 r.ż.	0	0	75	0	0,00
Doposażenie stanowiska pracy	52	44	125	58	875 918,18

*w przypadku szkoleń jednej osoby może dotyczyć kilka umów z jednostką szkolącą

**w przypadku staży jedna umowa może dotyczyć kilku osób

11. Programy rynku pracy oraz projekty realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w 2020 roku

11.1. Projekty systemowe realizowane w 2020 roku

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w okresie od 01.01.2019r. do 31.12.2022r. realizuje projekt pn. „*Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (IV)*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Działanie 7.2 RPO WSL 2014-2020).

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia osób powyżej 30 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie jako bezrobotni, dla których został ustalony I lub II profil pomocy w rozumieniu art. 33 ust. 2c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach projektu wszyscy uczestnicy są objęci wsparciem poprzez przygotowanie bądź aktualizację Indywidualnego Planu Działania (IPD), realizację pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego. Oprócz wyżej wymienionych usług rynku pracy (pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe) realizowane są następujące formy wsparcia: staże, przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia grupowe, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne.

Projekt jest skierowany do 476 osób zarejestrowanych w urzędzie pracy, zgodnie z kryteriami udziału w projekcie. W 2020 roku 169 osób rozpoczęło udział w projekcie.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie w okresie od 01.01.2019r. do 30.06.2021r. realizował projekt pn. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (IV)*” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Poddziałanie 1.1.1 POWER).

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 r.ż. pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim, w szczególności osób, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). W ramach projektu wszyscy uczestnicy byli objęci wsparciem poprzez pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe. Oprócz usług rynku pracy realizowane były formy wsparcia takie jak: staże, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia grupowe, bony szkoleniowe, bony na zasiedlenie, bony stażowe oraz bony zatrudnieniowe. W związku z pandemią Covid-19 w ramach środków finansowych projektu, udzielane było wsparcie dla pracodawców poprzez dofinansowanie do wynagrodzeń zatrudnionych pracowników i w tym zakresie projekt został wydłużony o 6 miesięcy. Wypłata dofinansowania ma na celu ochronę miejsc pracy.

Projekt był skierowany do 654 osób spełniających kryteria udziału. W 2020 roku udział w projekcie rozpoczęło 148 osób bezrobotnych.

11.2. Działania aktywizacyjne w ramach środków rezerwy Funduszu Pracy przyznanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Celem programu było zwiększenie możliwości podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie i zamieszkujące na wsi. W ramach programu realizowane były następujące formy wsparcia: refundacje kosztów doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy, dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz boni szkoleniowy.

W 2020 roku 19 osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi podjęło zatrudnienie w ramach wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy, 20 osób po otrzymaniu dotacji podjęło działalność gospodarczą, a 3 osoby odbyły szkolenia zawodowe w ramach boni szkoleniowego.

11.3. Program specjalny „Zmotywowani do pracy”

Program specjalny obejmował okres od 01.09.2019r. do 30.06.2020r. i był realizowany samodzielnie przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, w oparciu o środki Funduszu Pracy. Program przygotowano w oparciu o potrzeby zatrudnieniowe lokalnych pracodawców, zdefiniowane w trybie konsultacji ze środowiskiem lokalnego rynku pracy.

W programie wzięło udział 12 osób bezrobotnych szczególnie oddalonych od rynku pracy. W pierwszej kolejności do programu kierowane były osoby bezrobotne, które uczestniczyły w programie Aktywizacja i Integracja, lecz nadal pozostały w rejestrze urzędu oraz osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. pozostające osobami bezrobotnymi przez ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, wychowujące co najmniej jedno dziecko do lat 6 lub dziecko niepełnosprawne do lat 18 lub posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub korzystające ze świadczeń pomocy społecznej lub będące w wieku powyżej 50 lat lub poniżej 30 lat.

Celem programu była aktywizacja zawodowa uczestników poprzez nawiązanie realnego kontaktu z pracodawcami oraz rynkiem pracy i w efekcie uzyskanie zdolności do podjęcia i utrzymania zatrudnienia.

12. Tarcza Antykryzysowa

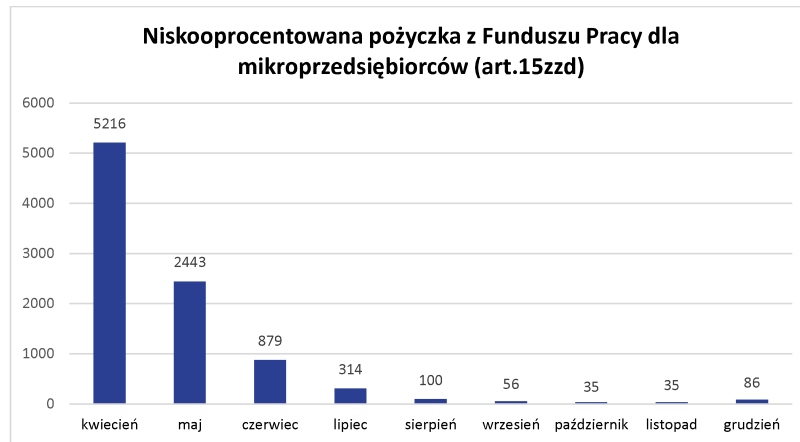

Tarcza Antykryzysowa to środki finansowe wypłacane w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom rozprzestrzeniania się Covid-19.

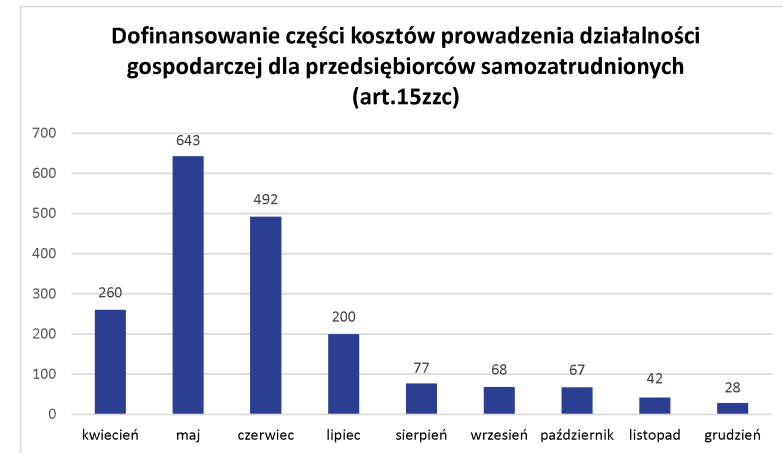
Od kwietnia 2020r. wpłynęły **9164** wnioski o udzielenie pożyczki dla mikroprzedsiębiorców, **1232** wnioski o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne, **1877** wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców niezatrudniających pracowników, **25** wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników przez organizacje pozarządowe, **91** wniosków o przyznanie niskoprocentowej pożyczki z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych oraz **19** wniosków o przyznanie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników dla kościelnej osoby prawnej.

Wykonywanie dodatkowych, pozaustawowych zadań wymagało dokonania reorganizacji pracy w urzędzie i zmiany podziału zadań. Wiązało się także ze zwiększeniem zakresu obowiązków pracowników urzędu, gdyż nowe zadania związane z zaistniałą sytuacją epidemiczną nie zwalniały z obowiązków wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ostatnią formę w ramach Tarczy Antykryzysowej rozpoczęto realizować od 19 grudnia 2020 roku. To siódma z kolei forma wsparcia dla firm Powiatu Cieszyńskiego w postaci dotacji do 5 tysięcy złotych na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. **W ramach tzw. tarczy branżowej w ciągu zaledwie kilku dni do 31.12.2021r. wpłynęło 309 wniosków o wypłatę dotacji. W sumie w 2020 roku wpłynęło ponad 12 600 wniosków w ramach Tarczy Antykryzysowej.**

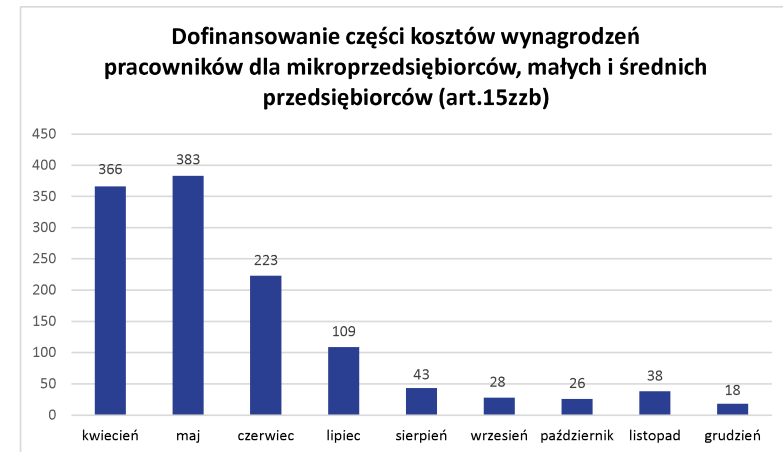
Wykres 18 Ilość złożonych wniosków o udzielenie pożyczki dla mikroprzedsiębiorców w 2020 roku

Wykres 19 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców niezatrudniających pracowników w 2020 roku

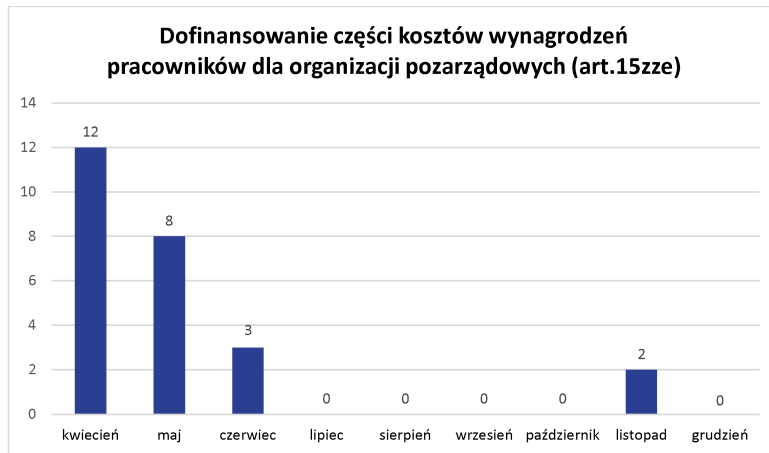

Wykres 20 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne w 2020 roku

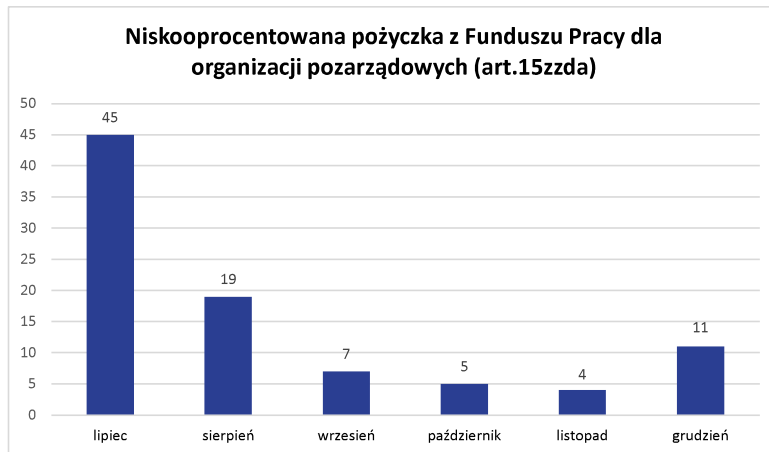

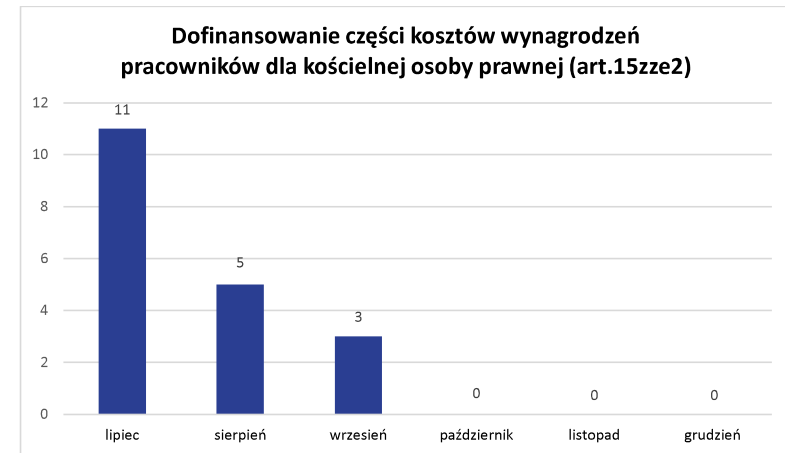
Wykres 21 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników przez organizacje pozarządowe w 2020 roku

Wykres 22 Ilość złożonych wniosków o przyznanie niskoprocentowej pożyczki z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych w 2020 roku

Wykres 23 Ilość złożonych wniosków o przyznanie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników dla kościelnej osoby prawnej w 2020 roku

Każda z tych form jest w dalszym ciągu realizowana i zgodnie z przewidywaniami pomoc dla firm, które dotychczas nie skorzystały ze wsparcia będzie kontynuowana do czerwca 2021 roku o ile nie zostanie jeszcze wydłużona. Co równie istotne udzielona pomoc wymaga dalszych działań, tj. na przykład weryfikacji, którym podmiotom można umorzyć pożyczkę, a które muszą dokonać zwrotu. W dalszym ciągu udzielona pomoc musi zostać rozliczona według źródeł finansowania. Ponadto w związku z próbami wyłudzenia środków z urzędu pracy toczą się postępowania w prokuraturze. Całość działań wymagała i nadal wymaga analizy wniosków pod względem formalnym oraz merytorycznym i rozliczenia przyznanego wsparcia.

13. Struktura wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie

Tabela 6 Struktura wydatków w 2020 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Fundusz Pracy + "rezerwy" Ministra	POWER (Poddziałanie 1.1.1)	RPO (Działanie 7.2)
I	Wydatki obligatoryjne	7 995 474,22	0,00	0,00
1	Zasiłki dla bezrobotnych	5 815 287,78	0,00	0,00
2	Świadczenia ZUS	1 837 722,24	0,00	0,00
3	Dodatki aktywizacyjne	342 464,20	0,00	0,00
II	Programy Specjalne	10 388,33	0,00	0,00
III	Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	2 152 243,96	2 076 155,09	1 892 754,10
1	Prace interwencyjne	0,00	0,00	192 288,61
2	Roboty publiczne	1 326,71	0,00	0,00
3	Staze	360 692,26	881 280,73	385 478,16
3.1	w tym badania lekarskie	1 435,00	2 955,00	1 615,00
3.2	w tym dojazdy	2 896,25	3 142,44	161,50
4	Szkolenia	133 523,44	110 050,90	124 220,74
4.1	w tym badania lekarskie	3 895,00	3 140,00	3 810,00
4.2	w tym koszt usług	87 763,88	39 600,00	63 672,00
4.3	w tym dojazdy	2 007,60	9 703,00	19 197,80
5	Renta szkoleniowa	0,00	0,00	0,00

6	Studia podyplomowe	28 023,41	0,00	0,00
7	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	882 615,49	564 431,00	903 200,00
8	Wyposażenie stanowiska pracy	588 351,59	0,00	287 566,59
9	Refundacja składki ZUS członków spółdzielni socjalnych	18 327,25	0,00	0,00
10	Prace społecznie użyteczne (w tym PAI)	718,80	0,00	0,00
11	Badania lekarskie w celu stwierdzenia zdolności do pracy lub wykonywania zawodu /badania bezrobotnych/	160,00	0,00	0,00
12	Bon na zasiedlenie	0,00	84 000,00	0,00
13	Bon szkoleniowy	45 085,43	70 055,71	0,00
14	Bon stażowy	0,00	0,00	0,00
15	Bon zatrudnieniowy	93 419,58	366 336,75	0,00
IV	Krajowy Fundusz Szkoleniowy	579 719,77	0,00	0,00
V	Pozostałe wydatki (w tym COVID-19)	300 408,00 *	902 447,59 *	600 770,92 *
	RAZEM I-V	11 038 234,28	2 978 602,68	2 493 525,02

* wydatki COVID-19 zostały również uwzględnione w tabeli nr 7

Tabela przedstawia wydatki dotyczące działań realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie. Wydatki dotyczą odbiorców pomocy świadczonej przez urząd poprzez wypłaty zasiłków i świadczeń dla osób bezrobotnych, refundacje dla pracodawców oraz dofinansowanie miejsc pracy i ich tworzenie, a także finansowanie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników naszego powiatu. W ramach środków Funduszu Pracy finansowane były także zadania tzw. covidowe. Kolejna tabela pokazuje zadania realizowane od kwietnia 2020 roku w związku z ogłoszonym stanem epidemii i pokazuje skalę działań na rzecz firm Powiatu Cieszyńskiego.

Tabela 7 Realizacja Tarczy Antykryzysowej w 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy

Lp.	Wyszczególnienie	Fundusz Pracy	POWER (Poddziałanie 1.1.1)	RPO (Działanie 7.2)
I	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zsb)	15 029 815,91	2 621 051,66	3 552 142,06
II	Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art.15zsc)	4 981 600,00	725 920,00	2 358 980,00
III	Niskooprocentowa pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców (art.15zsd) oraz niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych (art.15zsd ^a)-maksymalna kwota 5 tys. zł	42 117 400,59	0,00	0,00
IV	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne dla organizacji pozarządowych (art.15zse) oraz dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz składek na ubezpieczenia społeczne dla kościelnej osoby prawnej działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, oraz jej jednostce organizacyjnej (art. 15zse ^b)	1 986 954,00	42 572,63	66 356,87
V	Dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy określonych branż (art.15zse ^d)- maksymalna kwota 5 tys. zł	279 999,00	0,00	0,00
	RAZEM I-V	64 395 769,50	3 389 544,29	5 977 478,93

Czas epidemii stał się nie tylko wyzwaniem zdrowotnym i sanitarnym, ale przede wszystkim gospodarczym i ekonomicznym dlatego Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie od 1 kwietnia realizował zadania pozwalające na wsparcie firm naszego powiatu, w sumie wydatkowano w ramach tzw. wydatków COVID-19 75 559 128,03 złotych. Różnorodność form wymagała szybkiej reakcji i zmian organizacyjnych, tak by wydatkować i zrealizować

kolejne formy wsparcia z Tarczy Antykryzysowej. Tabela nr 7 obrazuje ilość wydatkowanych środków w ramach Funduszu Pracy, rezerw Funduszu Pracy oraz programów Unii Europejskiej w ramach dwóch programów finansowych. Korzystanie z tych źródeł finansowych wymagało bardzo dużego skupienia i zaangażowania działu księgowości.

14. Kadra i organizacja Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie w czasie realizacji Tarczy Antykryzysowej

W 2020r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie zatrudnionych było 59 osób (stan na 31.12.2020r. – 58,5 etatu). Mimo obniżonego w 2019 roku poziomu zatrudnienia o 2 etaty i nie zwiększenia go w 2020 roku realizowano nowe zadania w czasie epidemii COVID-19, co wymagało zmian w zakresie organizacji pracy, realizacji zastępstw i rezygnacji z części zadań, które nie miały bezpośredniego wpływu na ratowanie miejsc pracy i wypłacanie wielomilionowego wsparcia dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich firm Powiatu Cieszyńskiego czy rejestrację osób bezrobotnych i wypłacanie zasiłków.

Struktura organizacyjna Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie:

- Dyrekcja – 2 osoby;
- Dział Finansowo-Kadrowy (DF) – 6 osób;
- Dział Rejestracji, Ewidencji i Świadczeń (DR) – 10 osób;
- Dział Organizacyjny (DO) - 8 osób;
- Dział Usług Rynku Pracy (DU) - 19 osób;
- Dział Instrumentów Rynku Pracy (DI) - 12 osób;
- Biuro Projektów (BP) - 2 osoby.

Pracownicy urzędu pracy posiadają następujące wykształcenie: wyższe: 45 osób, średnie: 11 osób, zawodowe: 3 osoby.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie na koniec 2020 r. zatrudnione były 4 osoby niepełnosprawne, co stanowiło ponad 6% wszystkich zatrudnionych. Oznacza to, iż urząd pracy, jako pracodawca jest nie tylko realizatorem działań z zakresu rehabilitacji zawodowej, ale też umożliwia zatrudnienie osobom niepełnosprawnym, a tym samym uzyskuje dla powiatu oszczędności, ponieważ nie musi ponosić comiesięcznych opłat na PFRON.

Kadra urzędu pracy corocznie jest uczestnikiem szkoleń i kursów według potrzeb, w 2020r. większość szkoleń była realizowana w sposób zdalny.

W 2020r. ustalo zatrudnienie 2 pracowników urzędu (upływ okresu, na jaki została zawarta umowa). Utrzymanie zatrudniania kadry jest kluczowe ze względu na szybko zachodzące na rynku pracy zmiany. Obecna sytuacja potwierdza potrzebę stabilnej kadry, gotowej na zadania wynikające z pogorszenia sytuacji ekonomicznej mieszkańców i gospodarczym zastojem, zwłaszcza w niektórych branżach. Doświadczona kadra okazała się także kluczowa w realizacji nowych zadań tzw. Tarczy Antykryzysowej. W 2020 roku spośród aktywnie wykonujących zadania w obsłudze wniosków z Tarczy Antykryzysowej zaangażowanych było 21 pracowników, część z nich łączyła zadania dotychczas wykonywane, a część została zaangażowana w zadania tylko w ramach Tarczy Antykryzysowej. W 2020 roku od kwietnia uruchomiono także raportowanie ilości połączeń telefonicznych z urzędem pracy i w sumie do grudnia było ich **54 976**.

15. Założenia na rok 2021

Tabela 8 Projekty realizowane i planowane do realizacji w 2021 roku

Nazwa projektu	Typ	Beneficjent	Okres realizacji	Stan	Wartość projektu
Działania w ramach aktywizacji osób bezrobotnych	Fundusz Pracy	PUP Cieszyn	01.01.2021-31.12.2021	w trakcie realizacji	4 579 869,09
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	Fundusz Pracy	PUP Cieszyn	01.01.2021-31.12.2021	w trakcie realizacji	700 000,00
Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30 + zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Cieszynie (IV)	Pozakonkursowy (RPO Działanie 7.2)	PUP Cieszyn	01.01.2019-31.12.2022	w trakcie realizacji	19 307 139,93
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (IV)	Pozakonkursowy (POWER poddziałanie 1.1.1)	PUP Cieszyn	01.01.2019-30.06.2021	w trakcie realizacji	11 177 586,66
Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie cieszyńskim (V)	Pozakonkursowy (POWER poddziałanie 1.1.1)	PUP Cieszyn	01.01.2021-31.12.2022	w trakcie realizacji	6 251 349,40
Mój cel zatrudnienie	Konkursowy (POWER poddziałanie 1.2.1)	PUP Cieszyn	01.06.2021-30.06.2023	planowany	820 000,00

Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie będzie realizował w 2021 roku działania m.in. w następujących zakresach:

- **Kontynuowania i rozliczenia działań wynikających z Tarczy Antykryzysowej dla przedsiębiorców w powiecie cieszyńskim;**
- Kontynuowania programów aktywizacyjnych rozpoczętych w 2020r. i realizacji nowych programów;
- Rejestrowania oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, wpisu do ewidencji wniosków oraz wydawania zezwoleń na pracę sezonową;
- Realizacji poradnictwa zawodowego dla osób zarejestrowanych i niezarejestrowanych, działań wspierających rynek pracy w zakresie dostępności do doradztwa zawodowego;
- Wspierania kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zwiększenie środków o dwieście tysięcy złotych;

- Zabezpieczanie płynności działań realizowanych przez urząd pracy w sytuacji nagromadzenia zadań i nowych instrumentów finansowych;
- Wdrażanie zmian ustawowych wynikających z planowanych zmian w funkcjonowaniu publicznych służb zatrudnienia.

16. Podsumowanie

Rynek pracy ulega ciągłym zmianom. Aktualnie Powiatowe Urzędy Pracy stają się istotnym centrum reagowania na sytuację spowodowaną stanem epidemii. W 2020 roku oraz w 2021 roku zadania urzędu realizowane były i są w znaczącej mierze w zakresie m.in. ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Oznacza to, iż urząd pracy realizował 7 form pomocy dla firm i organizacji w powiecie cieszyńskim. Dynamiczne zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy oznaczają konieczność ciągłego dostosowania działań urzędu pracy do potrzeb osób bezrobotnych, jak też pracodawców. Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie realizuje liczne formy aktywizacji z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji osób bezrobotnych i robił to niezmiennie w czasie trwania epidemii z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i reżimu sanitarnego, co potwierdziła kontrola Państwowej Inspekcji Pracy (w październiku 2020r.) Zakres działań w nowej rzeczywistości tzw. covidowej oznacza konieczność szybkiego reagowania i dostosowywania działań do napływających do urzędu wniosków zarówno pracodawców, samozatrudnionych, jak i osób tracących pracę i rejestrujących się. W materiale pokazano także zmiany zainteresowania pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców, gdyż sytuacja dotycząca wymogów kwarantanny i zmiany w zasadach przekraczania granic znacząco w 2020 roku wpłynęły na obniżenie rejestrowanych oświadczeń. Te obszary, które zmniejszono pozwoliły przy zmianach organizacyjnych i dużym zaangażowaniu pracowników realizować kolejno ogłaszane formy pomocy dla firm w ramach TARCZY ANTYKRYZYSOWEJ, co również pokazano w materiale. **Realizując liczne programy i projekty rynku pracy oraz formy wsparcia dla firm w ramach Tarczy Antykryzysowej (w sumie 7 różnych form) Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie wspierał rozwój gospodarczy powiatu wydatkując w sumie ponad 82 miliony złotych.** Rok 2020 był wyzwaniem, gdyż realizowano zupełnie nowe zadania związane z covidem, przy jednoczesnym realizowaniu zadań aktywizacyjnych standardowych dla urzędu pracy oraz rejestracji osób bezrobotnych.

Wśród najważniejszych wyzwań urzędu pracy znajdują się:

- realizacja Tarczy Antykryzysowej, w tym nowych form dotacji branżowej; aktualnie przedłużonych do 30.06.2021r.;
- coraz większa dynamika zmian na rynku pracy, w tym konsekwencje wywołane stanem epidemii, rosnąca frustracja osób i przedsiębiorców, którzy tracą źródło dochodów lub nie spełniają warunków do uzyskania pomocy w urzędzie pracy;
- zmiana trybu i sposobu pracy wynikająca z ogłoszenia stanu epidemii i zachorowań na COVID-19, praca w reżimie sanitarnym oraz nagle nieobecności pracowników, spowodowane izolacją lub kwarantanną, wdrażanie pracy zdalnej;
- ryzyko wzrostu bezrobocia jako konsekwencja negatywnych skutków epidemii na gospodarkę;

- potrzeby pracodawców dotyczące zatrudniania cudzoziemców i współpraca w tym zakresie ze Strażą Graniczną i Policją;
- niska mobilność zarejestrowanych osób bezrobotnych;
- rozbieżność oczekiwań pracodawców i osób bezrobotnych (kandydatów do pracy);
- aktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych w sytuacji trwającej epidemii COVID-19, podczas gdy bariery tej grupy osób wciąż się zwiększają.

Opracował zespół w składzie:

**Anna Stefaniak- Bacza
Dorota Bizoń
Małgorzata Szoblik
Dawid Świniarski
Jolanta Krzykwa
Izabela Stanik
Przemysław Rudziński
Michał Raszka
Jakub Kaszok**

*Wszystkie dane statystyczne podane zostały na dzień 31 grudnia 2020 roku. Baza danych system Syriusz SId.
Wszystkie inne dane stanowią zasób informacji Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie.*

17. Spis tabel

Tabela 1 Zawody najczęściej posiadane przez osoby bezrobotne, stan na 31.12.2020r.....	11
Tabela 2 Wydatkowanie środków PFRON w 2020 roku.....	13
Tabela 3 Najczęściej poszukiwane zawody z ofert pracy złożonych w 2020r.	17
Tabela 4 Działania administracyjne podejmowane przez urząd w 2020 roku.....	19
Tabela 5 Wydatki oraz działania prowadzące do zatrudnienia osób bezrobotnych w ujęciu liczbowym realizowane w 2020 roku.....	28
Tabela 6 Struktura wydatków w 2020 roku	35
Tabela 7 Realizacja Tarczy Antykryzysowej w 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy ..	37
Tabela 8 Projekty realizowane i planowane do realizacji w 2021 roku.....	39

18. Spis wykresów

Wykres 1 Poziom bezrobocia w latach 2016-2020.....	6
Wykres 2 Stopa bezrobocia w powiatach woj. śląskiego wg stanu na koniec 2020 roku	6
Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych na przestrzeni lat 2016-2020.....	7
Wykres 4 Struktura bezrobotnych według płci w 2020r.....	7
Wykres 5 Struktura bezrobotnych wg wieku w 2020r.	8
Wykres 6 Struktura bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w 2020 roku.....	9
Wykres 7 Struktura bezrobotnych wg miejsca zamieszkania w 2020 roku.....	9
Wykres 8 Struktura osób bezrobotnych wg okresu rejestracji w 2020 roku.....	10
Wykres 9 Struktura osób bezrobotnych z prawem do zasiłku 2020r.....	12
Wykres 10 Osoby bezrobotne z niepełnosprawnością zarejestrowane w latach 2016-2020 .	12
Wykres 11 Napływ i odpływ z rejestru osób bezrobotnych w poszczególnych miesiącach 2019/2020r.	14
Wykres 12 Przyczyny wyłączenia z ewidencji osób bezrobotnych w 2020 roku.....	15
Wykres 13 Ilość ofert pracy składanych przez pracodawców w latach 2016-2020.....	16
Wykres 14 Ilość wolnych stanowisk pracy wg działów gospodarki w roku 2020	16
Wykres 15 Ilość zarejestrowanych oświadczeń wydanych i „testów pracy” w latach 2016- 2020.....	18
Wykres 16 Założone i kontynuowane Indywidualne Plany Działania	21
Wykres 17 Osoby bezrobotne, które ukończyły szkolenia w latach 2016-2020	25
Wykres 18 Ilość złożonych wniosków o udzielenie pożyczki dla mikroprzedsiębiorców w 2020 roku.....	31
Wykres 19 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców niezatrudniających pracowników w 2020 roku.....	32
Wykres 20 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne w 2020 roku	32
Wykres 21 Ilość złożonych wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników przez organizacje pozarządowe w 2020 roku.....	33
Wykres 22 Ilość złożonych wniosków o przyznanie niskoprocentowej pożyczki z Funduszu Pracy dla organizacji pozarządowych w 2020 roku.....	33
Wykres 23 Ilość złożonych wniosków o przyznanie dofinansowania części kosztów wynagrodzeń pracowników dla kościelnej osoby prawnej w 2020 roku.....	34